

EVET - HAYIR

TT-507094

Sabahattin Ali'yi anmak...

"SABAHATTİN, Türk dünyasında bir okulun başıdır, başlangıcıdır. En usta Türk yazarlarından biridir. Sabahattin'in Türk düzyazısı üstündeki etkisi büyüktür, olumludur. Türk edebiyatının halkçı, demokrat, antiemperyalist, sosyalist kolu; tek sözcükle, Türk edebiyatının ilerici yazarları kendi aralarında Sabahattin Ali gibi bir yazarın bulunmasıyla, onun sağlığında da övündüler, sonra da övünüyorlar ve övünecekler." (Nazım Hikmet'in 'İçimizdeki Şeytan' romanının Rusça baskısına yazdığı önsözden...)

OKTAY
AKBAL

Ben Sabahattin Ali'nin öykülerini ortaokul ilk sınıfındayken tanıdım, okudum, etkilendim. Önce **'Ayda Bir'** dergisinde öykülerini okumuş, şaşkına dönmüştüm. İlkokulu yeni bitirmiş bir çocuğun önüne yeni bir dünya serilmişti. **'Kağnı', 'Değirmen'** gibi kitapları bana gerçek edebiyatın kapısını açmıştır. O yaşlarda okunan, sevilen, benimsenen şeyler, yaşam boyu unutulmaz. Bugün de bu öyküleri okuduğumda aynı etkileşimi duyarım.

Bu akşam Atatürk Kültür Merkezi'nin Büyük Salonu'nda Sabahattin Ali'yi anma gecesi var... Öldürülmesinden bu yana tam elli yıl geçmiş... Bir masal gibi akıp giden acı bir tarih... Akıl almaz bir cinayetin, bilerek çarpaşıklaştırılan bir korkunç olayın üstü bugün bile örtülür!.. Kim, neden Sabahattin Ali'yi öldürdü, ya da öldürttü? Onun yakını bir yazara sorduğumda "Devlet beni niye öldürmedi?" diyerek konuyu değiştirmişti! Devlet doğrudan doğruya adam öldürmez, ama işin içine başka parmaklar girer! İşte Susurluk olayı, işte Uğur Mumcu'nun, işte Muammer Aksoy'un öldürülmeleri... Devlet bu gizleri çözdü mü, çözebildi mi? Bugün bile devlet birçok kanlı olayın üstüne gidemiyor.

Sabahattin Ali'nin son kitabı **"Sırça Köşk"**tür. Kendilerini çok güçlü, yıkılmaz, sarsılmaz şatoların içinde görenler, halkın uyanması, bilinçlenmesiyle kolayca yerle bir olacaklardır. **"Sırça Köşk"** iktidar sahiplerini pek çok öfkelenen, öldürülmesine bile etken olan şu sözlerle biter:

"Sakın tepenize bir sırça köşk kurmayınız. Ama günün birinde nasılsa böyle bir sırça köşk kurulursa, onun yıkılmaz, devrilmez bir şey olduğunu sanmayın. En heybetlisini tuzla buz etmek için üç beş kelle fırlatmak yeter."

Sabahattin Ali'nin sanatçı kişiliğini, yazarlığını Atilla Özkırımlı'nın şu yorumunda bulmak mümkün:

"...Sabahattin Ali'nin öykü kişilerinin bir düşüncesi, bir bildiriyi iletmek için uydurulmuş kişiler değil, hayattan alınmış yaşayan insanlar olduğu görülür. Ona göre 'sanat bütün teferruatıyla hayatı ihtiva etmeli, insanda yaşamak, insan gibi yaşamak, daha iyiye, daha yükseğe, daha temize doğru koşarak yaşamak arzusu, hatta ihtiyacını uyandırmalıdır.' Sanat araçtır çünkü, amaç değildir. Amaç, hayattır, insan hayatıdır Sabahattin Ali'de öykü gerçeği, toplumsal olanla, bireysel olanın bileşimidir."

Kimileri 'tek parti baskısının, sultanının' işlettiği bir cinayet der. Sanki, çok partili dönemlerde sanat, kültür, yazın, düşünce adamlarına da kıyılmamış gibi! Ülkemizde değişmez bir şey vardır, o da egemen çevrelerin gücünü, etkinliğini yıkmak isteyenlerin, acımasızca ortadan kaldırıldığı, kaldırılmakta olduğu gerçeğidir. Nasıl, Sabahattin Ali 'faili hem de meçhul olmayan bir cinayete kurban gittiye, egemenler bundan sonra cinayetleri 'faili meçhul' biçimlerde uygulamakta yarar görmüşler ve görmekteler!..

Evet, bu akşam AKM'de Türkiye Yazarlar Sendikası'nın düzenlediği **"Ellinci Öldürülme Yılında Sabahattin Ali'yi Anmak"** toplantısı var... Büyük yazarı yakından tanımış, ya da yapıtlarını incelemiş değerli kişiler onu anlatacaklar. Her zaman ele geçmeyecek böyle bir fırsatı, sanatsever okurlarımın kaçırmamalarını isterim.

Türk öykücülüğünün ölümsüz ustasına saygıyla...

